

עורך הסגנון: רב איתן
עורך המערכת: צלמי המערכת: חברי המערכת:
מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איתמר עלים, יעקב צילי
סופרי חוק: הווארד גורדון, מונטי נייקובס, נריאל גרונן, מלים מנצור

השבועון המצוייר
לאינפורמציה המערכת והמנהלה:
רח' נליקסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "אהל")
ת.ד. 134, טל. (מזכיר) 6674

מ"י: העולם הזה בע"מ; מודפס בישראל בע"מ; הפצה: פלם בע"מ

מכתבים

"זכור את הקיב"

איך בפי מספיק מילים כבדו להודות לכם בשם ילדיו הוותיקים ובשמי על יחסכם הרציני לבעייה הכואבת והיא בעיית השיכון לאמנת הלוחם שני נפל בקרב למען הנגד המולדת (העולם הזה 724). אני מאחלת לעולם הזה שנה טובה ומוצלחת. שנת העצמאות צדק בישראל ובעולם כולו. ידוע, כי העיתונות בעולם הינה אחד הנורמים החשובים ביום ביותר להעלאת הצדק והאמת, ותחלתי היא כי עמלכם לא יהיה לשוא וישא פרי. לא רק למי עני אלא למען כל המשפחות השכולות ממלחמת העצמאות.

בהירה קמחי, ירושלים
העולם הזה שמח על כך שבוע אחר פר"ט סוט הכתבה, שיגר עוזרו הראשי של ראש האגף, אשר רוזנבוים, תשובה חיובית לאל" מנה חייל צה"ל, משה קמחי.

עיראקים ותימנים

אני מודה בהחלט עם דברי מר ניהונסן (העולם הזה 721) ומננה את התנהגותם של הרעשנים. אך אינני מודה בפניתי, ידעו נא הי עיראקים התימנים. לדעתי היה על העולם הזה להעיר כי בישראל ישנם ישראלים, בעיראק ישנם עיראקים, בתימן ישנם תימנים ובסולניה ישנם פולנים. ויש עיראקים ויש עיראקים, יש תימנים ויש תימנים ויש אשכנזים ויש אשכנזים. אין להשמיץ את הכלל ככלל הפרט.

כמו עיני

אין כוונתי לעליב את הקוראה ש. מרים, בעלת הברירה "שינוי שם" (העולם הזה 724). אבל בריחה זו סיפרו פעמים כה רבות, וכל מספר הוסיף שעה אחת עד כי התהווה זקן. אבי קרא בריחה זו בעתון אנלי בשנת 1920.

אריה גלדסטון, תל-אביב

מדוע נמנע ממנה שטרה נוספת?

הארץ

אני מציע לבטל את מרור הארץ או שלא תהי יבנה שיאות גם בעתונכם. מים שכך אל תטיל בהכרז.

משה זאב פלך, תל-אביב

הקוראים מוזמנים להטיל מומים גס ב" העולם הזה.

אלמונית

את התמונה הרצופה מצאתי בשרדות הקרן די קומת בתל-אביב. כיון שהעזרה קמחה לי, השבתי שלא יהיה בזה מן הוצפה לכבש מעתוני לפרסמה (פניה כה מלכבים שלרעתי אשר להציגה על פני עמודים), ולנסות לשדלה להסיר את מעשה האלמוניות, (לפחות לדיווי).

נח אמסטר, תל-אביב

הארץ פפו. ירושלים

הינך העידי

העולם הזה (708) קראתי כמדור המכתבים את מכתבו של בני 14 מילניו הארץ המתאונן על אי יכולתו ללמוד בבית ספר תיכוני מפאת חוסר אמצעים כספיים. אני אינני מילידי הארץ, אלא עליתי לפני שנתיים מבולגריה. עלו להעיר שמאות ואפילו אלפים של בני נוער, עולים הישי, אינם יכולים להמשיך את לימודיהם בבית ספר תיכוני, לא מפני אי ריעותם עכרית (למרות שהם למדו את השפה מהר מאוד), אלא מפני חוסר אמצעים כספיים. כשביל פועל 90-80 ל"י שכר לימוד בתוכו לשנה זה סכום עצום, ועל כל זה לא יכול לשלוח את בנו או בתו ללמוד. אני חושב שנייע התור של המשלה המתערב ולקבוע שכר לימוד מינימלי לפחות לעולים הישיים וינערים עניים יותר.

הארץ פפו. ירושלים

במו עיני עצה מקצועית

אחד הישראליים, מחנכי בית ספר אמריקאי לטיים, עלה, לראשונה בחייו, לטיסת יחיד. מחששו האתיר פנה למדריך, אמריקאי חביב, ושאל לו: "אמור נא לי, מה לעשות כתי למנוע מעצמי פחד-שואו ב" שעת טיסת-הראשו? נה?"

"פשוט מאד. שחה כוס חלב."
"לפני ההמראה או בשעת ההמראה?"
"לא. במקומה" היתה התשובה.
סן א. ב. זוכה בפרס של 1 ל"י (ובאחוזים) ההמראות מוצלחות).

מרוקאים

את העולם הזה הנני כורא מדי פעם כאשר אני מקבלו. הוא קשר חביב ביני לבין ארץ ישראל. כמור עתונאי לשעבר (בצורתית כמובן) חייתי בני להביע את הערכתי הרבה לעתונכם, ביחוד מבחינת האיכות המקצועית המעולה והאובייקטיביות.

אולם בקוראי את רשימותיכם על עיני מרוקו (העולם הזה 693, 699, 700) התאכזבתי לא מעט. איך אפשר היה להדפיס כל כך הרבה טיטיות? ודמני שכוחב הרשימות הנ"ל לא רק שאינו מכיר את הסרובלימה אלא שהוא גם יקה בלג דעות משונות ומזויזות. מה פתאום היתה צריכה עיני נת ישראל לשתף את קולה לקולם של דירשי עצי מאות מרוקו? האם אפשר לשכות שאותם ערביי מרוקו שגויים לא היהורים שינאת מוות, לא שגאה פורמלית אלא פעילה?

הייתי במרוקו בעת התפרצות מלחמת העצמאות בישראל - האווירה היתה מורעלת כלפי יהודים. כדרך מקרה הייתי באגירה ביום בו התפרעו ערביי העיר ביהודים והרנום לעשרות. במקומות שר קרה אותו דבר באותו יום. זה היה לפי זכי נני ביום די אר 84 ביוני 1948, שבועות אחדים אחרי מלחמת העצמאות בארץ. למי שהיה במרוקו ברור מודע מהתלכים עם סכין ככיס וידועים להשמש בו. זוכרני עוד היום את האיומים הרשמיים שהודפסו שחור על נבי לבן ככל עתוני מרוקו כלפי היהודים שיעזו להביע את אהדתם לרצוחים ציוניים - וזכרני את הילדים היהודיים אשר נכרו את העתונים הציוניים או הפיצו את כרוני האצ"ל ברחובות קובלנקה, בירדעם שייסבלו קשות באם יתפסו על ירי שומר ואפילו ערבי פשוט. זוכרני, ועוד איר, שאותם אנשי אולי איתקלף בשופר העולם הזה מרחם על גורלם המר, הם אותם הממזרים מארגני הפעולות האנטי-יהודיות. אין בכלל בדעתי להגן על הקולוניאליזם הצרפתי. אבל דבר אחד ברור לכל יהודי מרוקו: אוי ואבוי לבני ישראל בארץ הזאת כאשר תפסיק צרפת לשלוט בה.

ובכלל: אוי ואבוי למרוקאי האומלל, כי באם תפסיק צרפת, "לרכא" אותו, הפאודלים הערביים ידאנו לגורלו. ושמה לבניו את שנתא הכרברים של אל-נלאי כלפי הערבים כאשר תדעו שהם חיו במרוקו לפני מאות שנים, עוד הרבה זמן לפני שהארץ נכבשה על ידי הערבים.

מקבני שהעצמתי להעמיד את הבעייה בסקומה הנכונה כלפינו - עומדני לרשותכם המלאה לשם כל הסברות ומסירת פרטים נוספים. חושבני שברור לכם שאיני שולט בשפה העברית. תפסחו נא את השניאות - אני רוצה לציין את העובדה שאינני יהודי מרוקאי אלא צרפתי שהומנו במרוקו במשך 8 חרשים וראה מה שכל אחד אחר היה יכול לראות.

ייעקב ברבו, אלג'יר

אין העולם הזה מסכים שדיכוי קולונליזם היה פסול ביחס ליהודים אך הנהו מוסרי ביחס לערבים. לדעתו החמיצה הממשלה הז' דמנות להוכיח בשאלה זו את השתייכותה למרעב ואת אהדתה לשאיפות הקידמה המוצ' דקות של הערבים, אשר בלעדיה לא ייתכן שלום בין העמים.

בן-גוריון והידידים

אני חולק על דעתו של מאיר ילון (העולם הזה 721). לדעתי עלינו לעודד את הילודה במדינתנו אף בתי שכבות העם הרלות. אהנם קשה לניד' ילדים חיים לחץ חומרי. אולם ידוע הוא שילדים נכרלים עוזרים להורים ובכוחות משותפים משרים את מצבם הכלכלי ואת מצבה הערמי של מדינתנו. יוסף מ. שלטר, תל-אביב

אהבת רעים

בתשבץ מספר 48 יחסתם את הפתנם, ואהבת לדעך כמור", הלל, בו בזמן שפתנם זה הוא פסוק מפורש בתורה והלל רק ביאר את הפסוק בפתנם המפורסם. דעלך סני להכרז לא תעביר. מרים הלוי, ראשון לציון
הקוראת הלוי צודקת: "לא תקום ולא תטור את בני עמך ואהבת לדעך כמוך אני ה" ויקרא י"ט, י"ח.

השעה

הקיום, להשלים תוך שלושה ימי עבודה מ" לאכה המתוכננת לשבעה ימים?
בכל זאת לא עלה אף לרגע על דעת מיש" הו שהעתון לא יצא. מדוע? מבחינה מסחרית היה כדאי יותר לדלוג על שבוע, להשתמש במקום זה בנייר כדי לצרף כמה עמודי מוד" עות לגליון ראשי-השנה. בכל זאת קיים איוה חוק אילם: העתון חייב להופיע במועדו. הקורא שהתרגל לקבל ביום ה' את השבוע עון המספר לו על מאורעות השבוע, אסור שישבו ריקם.

מן הרגע שהוחלט להוציא את הגליון, ה' הל מרוץ עם הזמן. ביום ה', בשעות הבוקר, מצאו הקוראים את הגליון בריסק.

במחקרים של דעת הקוראים, שנערכו לפי ני חודשים (באמצעות התלושים שהרגיזו קוראים כה רבים) התבלט קו חשוב אחד שהמערכת לא יכלה להתעלם ממ: קוראים רבים הביעו דעה שכדאי לצמצם יותר את ה' תמונות, לתת את ה' חומר קריאה.

התוצאה המיידית היתה שינוי מסוים בתכנון ה' כל ל' צומצמו הרפורטגות הקלות בעמודים 8

במידה שהן באות רק לשעשע, ובמקור מן באו מחקרים מקיפים יותר: "המהפכה באמצעות הרצח" (העולם הזה 725). "בני המהפכה" (העולם הזה 726). אלא שהיה לעיני גם צד הפוך: במערכת מצטברות תמונות אקטואליות, שהעניין בהן רב ביותר. בעיקר על מאורעות שהקהל קרא עליהם בעתוני היומיים. האם להדפיס על השבון החומר הכתוב, או לא?

כדי לצאת מן המיצר החליטה המערכת ל' גשת לניסוי חדש. החל מן השבוע ימצאו הקוראים בעתון א' המדור במוסף, מדור של תמונות אקטואליות מרכזות יחד.

אחד הצדדים המעוררים של עבודתנו הוא לראות כיצד מועיל פרי ניסויינו המתמידים לא רק לנו, אלא גם לשאר השבועונים, עוזר בואת להעלות את הרמה הכללית.
שני שבועונים, מהם אחד עברי, העתיקו את צורת עמודיהם השני. תשבץ הענק, עד כה אחד הדברים האופייניים להעולם הזה, נתק' בל בשבועון אחר. הוא הדין לגבי חידו' המאורעות שלנו. שהיה אצלנו למסורת רבוע' שנתית. סגנון הרפורטג'ה שלנו, שנתקל ב' שעתו בהתנגדות נמרצת, חודר יותר ויותר לעיתונות האוהבת לחשוב את עצמה ל"אח-ראית", ויחד אתו צורת האותיות לכותרות התמונות, שנבחרו בשעתן אחרי השוואה יסודית של הנוגה בחוקי-לארץ ואפשרויותיה של האות העברית.

בשעות החילונו בניסויים מרוכזים להש' תמש בצבע נוסף בפנים הגליון. חיש מהר פשט הדבר לשבועונים האחרים. שהחלו מ" ריקים בשלל צבעים. אלא שמסירות טכנית נאלצנו לחדול, לפי שעה, מניסויים אלה. ואז קרה דבר מעצב: בראותם שהפסקנו בני' סויים אלה, חדלו מהם גם שאר השבועונים. אף כי אותן הסיבות טכניות לא חלו עליהם. החל מלפני שבועיים, עם קבלת מכונות חדשות, ניתנה לנו האפשרות להמשיך בני' סויים אלה. מעניין להוכיח אם הדבר ישפיע גם על שאר העתונים.

"אולי זה בלתי-רגיל שאני שולח לעתון כרטיס-ברכה לראש השנה," כותב דויד הר" אלי, מגבעתיים. "אולם למרות שאיני מכיר אישית אף אחד מחברי המערכת, יש לי הרגשה שאנחנו כולנו, קוראי העולם הזה ועורכיו, שייכים למשפחה אחת. לפיכך אני מאחל לכם..."

היה זה אחד משפע כרטיסי ראשי-השנה שנשלחו לנו. דומה שזוהי באמת תופעה בל-תירגילה. עד כה לא היה בארץ מנהג לש' לוח כרטיסים מסוג זה לעתונים. ואולי באמת צודק הקורא הארלי וקיימים בינינו מעין יחסי משפחה, ולא רק יחסיים אל מערכת עתון, המוכרת מדי שבוע לקורא גליון מודפס שמחירו 130 פרוטות. בין המברכים: צדקי צאדק, המורה הערבי של כפר טייבה, שמצא חן בעיני קוראים רבים שעה ששימש נושא א' את הרפורטגות של "נוער מחפש את המחר", המצטט: "נעזור להפוך את העולם למקום טוב יותר, את החיים ל' דבר יפה יותר..." על כל פנים, מכי ון שלא היתה כל אפשרות טכנית לה' השיב תשובה אי-שית למברכים, תבוא במקומה תודה כל' לית זה. העולם הזה,

שמה הלה מן השבוע שעבר את הציון "שנה 15" על השער, מברך את מברכיו. ברכה מיוחדת מגיעה לאורי קיסרי, מיסד העתון לפני שנים כה רבות, שהפך אותו בזאת לשבועון המצוייר החותיק ביותר בארץ.

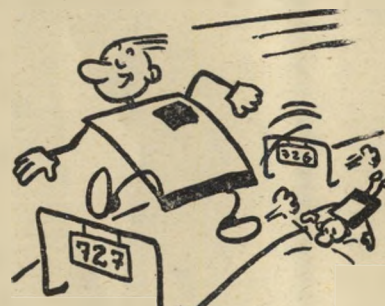
"השבועון הוא עתון יומי היוצא אחת ל' שבוע." הגדרה זו נוצרה על-ידי אחד מאנשי המקצוע. שהתרגו על חוסר-הרבנה הרשמי לגבי צרכיו של העתון השבועי. גם כיום ישנם רבים - ביחוד במשרדי הממשלה - שאינם מבינים אמיתה זו. כי דמיונם יוצאת המערכת לחופשה ביום ה' כמישי, עם הפועת העתון, והוזרת למשרד כעבור ארבעה או חמשים ימים, נישת להכ' נת גליון נוסף. חברי המערכת היו שמחים מאוד לוא היה זה כך. לצערם שונה המצב מאד.

אם נתעלם לרגע מעבודות התיכנון והביצוע, המתחילות שבועות, ולפעמים חדשים, לפני הפועת הגליון, הרי העבודה המעשית המאו' מצת לגליון הבא כבר נמצאת בשלב קדחתני ברגע שיוצא הגליון שלפניו. עבודה זו כונו' פה לשורה ארוכה של מועדים קבועים (בש' פת המקצוע: קוים-מתים). ביום מסוים וב' שעה מסוימת חייבות התמונות להיות מפו' חחות, מצולמות, מעומדות, נמסרות למגל' פה, מוכנות לדפוס. אותה שעה חייב החומר הכתוב להיות מוכן במועד מסוים, לעבור במועד מסים את תהליך-השלמה בניו אנשי החקוי, לעבור במועד מסוים את מחלקת ה' כיתוב (הכותבת אותו מחדש), לעבור ערי' כה סופית, להגיע לדפוס.

באופן עקרוני אין, איווא, הבדל רב בין עבודה זו לבין עבודתו של העתון היומי, משפון אף הוא לשורה של "קוים-מתים" על כל פנים. במידה שהדבר נוגע לשבועון לאיני פורמצייה.

כל זה התבלבל בשבוע החגים. משך אר' כעה ימים שבתו אנשי המגלפה, הדפוס, ה' מנגנון המשרדי. כיצד אפשר לקפוץ על כל

זאב פלך

העולם הזה